

ÎNCHEIERE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Lift” și admisibilitatea recursului declarat Primarul General Interimar al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General Interimar al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Lift” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 decembrie 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primarului general interimar al mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Grand Lift” cu privire la anularea dispoziției.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 09 octombrie 2017 Primarul general interimar al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 976-d cu privire la amenajarea parcajelor auto rezervate pentru automobilele SRL „Grand Lift” adiacente sediului din str. xxxxxxxxx

Astfel, reclamantul în temeiul art. 64 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 și Hotărârii Guvernului nr. 845 din 18.12.2009 a efectuat controlul de legalitate a deciziei date și la data de 03 noiembrie 2017 a înaintat notificarea nr. 1304/OT/4-1878 prin care a solicitat abrogarea deciziei.

A menționat reclamantul că art.14 alin.(2) lit. f) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 statuează că, consiliile locale decid asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice sociale și de agrement de interes local. De asemenea conform art. 6 alin. (2) pct. 3 lit. b), f) al Legii nr.136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău, de competența Consiliului mun. Chișinău este să decidă cu privire la administrarea

bunurilor domeniu public și privat ale municipiului precum și de a decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile legii precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local și/sau municipal.

Reclamantul a notat că potrivit Legii nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, activitatea de amenajare a teritoriului implică un complex de activități pentru coordonarea politicii economice, sociale, culturale și ecologice în conformitate cu valorile fundamentale ale societății luate în ansamblu, în vederea realizării unui cadru natural și construit armonios, care să favorizeze viața socială și culturală a populației. Astfel, conform normei date documentația de urbanism și amenajare a teritoriului presupune planuri de amenajare a teritoriului, planuri urbanistice și regulamentele aferente în care se definesc scopuri, mijloace și se face etapizarea acțiunilor de amenajare a teritoriului și de urbanism, se oferă soluții pentru o dezvoltare echilibrată a teritoriului și localităților pentru prevenirea și eliminarea disfuncționalităților.

A mai declarat reclamantul că art. 30 din Legea nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului stabilește că documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului se aprobă conform competenței, conform anexei, în care, pentru primar nu sunt stabilite careva atribuții în domeniul respectiv, ci acestea sunt stabilite pentru autoritățile publice deliberative. Or, în vederea acționării conform modului din actul administrativ contestat era necesară consultarea publică prin diferite forme stabilite de lege.

Respectiv, a susținut reclamantul că prin dispoziția contestată se permitea amenajarea teritoriului adiacent sediului SRL „Grand Lift” fără să fie soluționat regimul juridic al terenului respectiv, modalitate legală prin care întreprinderea dată se va folosi de terenul în speță, care este proprietate municipală precum și legătura pecuniară, fiind acordat gratuit dreptul de a se folosi de teren proprietate municipală.

A considerat reclamantul că dispoziția contestată este emisă cu încălcarea competenței stabilite de legiuitor, deoarece primarul nu dispune de competența de a permite amenajarea teritoriului unei parcări auto, totodată în discuție fiind folosirea unui teren de interes public, este necesară consultarea publică.

A solicitat reclamantul anularea dispoziției nr. 976-d din 09 octombrie 2017 „Cu privire la amenajarea parcajelor auto rezervate pentru automobilele SRL „Grand Lift” adiacente sediului din str. xxxxxxxx

Prin hotărârea din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a anulat dispoziția nr. 976-d din 09 octombrie 2017 „Cu privire la amenajarea parcajelor auto rezervate pentru automobilele SRL „Grand Lift” adiacente sediului din str. xxxxxxxx

Manifestând dezacord cu hotărârea instanței fond, reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău, Cristina Hristoforov, la 12 septembrie 2019 a depus apel nemotivat, iar la 02 octombrie 2019 apel motivat, cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Totodată și SRL „Grand Lift”, la 09 octombrie 2019 a depus apel nemotivat, iar la 04 noiembrie 2019 apel motivat, cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Prin decizia din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de reprezentantul Primarului general al mun. Chișinău și de SRL „Grand Lift” împotriva hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că este întemeiată concluzia primei instanțe, care a conchis că atribuția „răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului), în limitele competenței sale” nu implică dreptul primarului de a dispune de bunurile autorității teritorial administrative, sau, inventarierea și administrarea bunurilor domeniu public nu implică dispunerea de acestea, dar ducerea de evidență.

Astfel, sunt neîntemeiate argumentele invocate în cererile de apel precum că primarul în exercitarea atribuțiilor sale asigură securitatea traficului rutier și pietonal prin organizarea circulației transportului, prin întreținerea drumurilor, podurilor și instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului administrat or, permisiunea amenajării parcajului intervenientului accesoriu nu este acțiune de asigurare a siguranței traficului rutier sau pietonal și, nici organizare a circulației transportului prin întreținerea drumurilor, precum și nici o instalare de semne rutiere.

A mai specificat Curtea de Apel Chișinău că este întemeiat argumentul reclamantului referitor la lipsa competenței primarului general interimar să emită decizii conform deciziei contestate. Astfel, concluzia primei instanțe că, elementul consultărilor publice este unul subsecvent, iar odată ce lipsește competența la emiterea dispoziției contestate nu se poate invoca lipsa consultărilor publice, este legală.

La 10 februarie 2020, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal, Primarul General Interimar al municipiului Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele inferioare au stabilit incomplet, circumstanțele de fapt care au o importanță pentru soluționarea justă a cauzei, au aplicat eronat normele dreptului material și procedural, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A menționat recurentul că a acționat în conformitate cu legislația în vigoare și că dispoziția Primarului general al mun. Chișinău, a fost emisă în corespundere cu cadrul legal, iar normele invocate de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, nu au fost încălcate.

La 10 februarie 2020 SRL „Grand Lift” a declarat recurs împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond și-a motivat hotărârea doar în baza argumentelor prezentate de către reclamant și nu a luat în considerare probele și argumentele prezentate de reprezentantul Primarului general interimar al municipiului Chișinău, cât și de faptul că în ședința de judecată nu a fost invitat reprezentantul Consiliului municipal Chișinău și nu a fost solicitat acordul sau refuzul CMC referitor la dosarul SRL „Grand Lift” pentru amenajarea parcajelor auto rezervate pentru automobilele, adiacente sediului din str. xxxxxxxxxxxx

A mai invocat recurentul că prin aplicarea procedurii tacite, autorizația este considerată acordată, dacă autoritatea administrației publice locale nu răspunde solicitantului în termenul prevăzut de lege pentru emiterea autorizației. Lipsa acordului sau refuzului poate fi considerată ca acord tacit.

La 21 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copia recursului depus de Primarul General Interimar al municipiului Chișinău și de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Lift”, împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 03 martie 2020 Oficiul Teritorial Chişinău a depus referinţă asupra cererii de recurs depuse de Primarul General Interimar al municipiului Chişinău, prin care a solicitat declararea inadmisibilă a recursului cu menţinerea în vigoare a deciziei instanţei de apel.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanţei de apel, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de apel transmite neîntârziat Curţii Supreme de Justiţie recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curţii Supreme de Justiţie în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanţei de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanţa de apel.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curţii de Apel Chişinău a fost pronunţată la 04 decembrie 2019. Decizia motivată a fost expediată în adresa părţilor la proces prin intermediul poştei electronice şi oficiului poştal (f.d. 159, 160), fiind recepţionată de către Primarul General Interimar al municipiului Chişinău şi SRL „Grand Lift” la 10 ianuarie 2020 (f.d. 199, 201).

Prin urmare SRL „Grand Lift” şi Primarul General Interimar al municipiului Chişinău au depus recurs împotriva deciziei instanţei de apel la 10 februarie 2020 (f.d.165-177, 178-182), conformându-se prevederilor legale prevăzute la art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiţie examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menţionate ci urmează să însuşească în condiţiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente şi serioase.

Completul specializat în examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie reţine cu valoare de principiu jurisprudenţial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate şi în acelaşi timp oferă un drept exclusiv al instanţei de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă şi care pe cale de consecinţă nu pot însuşi un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanţa de recurs reţine că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar şi cerinţa de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile şi esenţiale încălcări de drept procedural şi material capabile să răstoarne deciziile instanţei de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond şi invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanţa de recurs reţine că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conţină o motivare convingătoare şi întemeiată în condiţiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă şi din particularităţile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ şi anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de către recurenți sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Primarul General Interimar al municipiului Chișinău și recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Lift”, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh